

ZANURZENIE DOWODEM WIARY

Kościół Baptystów jest społecznością religijną, która powstała w okresie reformacyjnym w Anglii na przełomie XVI i XVII wieku. Uznaje on nadrzędność Biblii nad jakimkolwiek autorytetem kościelnym.

W nazwie „baptystów” mieści się greckie nazwanie chrztu przez zanurzenie. Po raz pierwszy użył jej kanclerz Królewskiej Anglii w swoim raporcie, który dotyczył właśnie nowo tworzącej się społeczności religijnej. Nazwa przyjęła się i jest aktualna do dnia dzisiejszego.

Założycielami wspólnoty baptystów byli Jan Smyth i Thomas Helwys, którzy wraz ze swoimi zwolennikami oddzielili się od Kościoła Anglikańskiego przyjmując chrzest przez zanurzenie w 1609 roku w Holandii, gdyż w Anglii nie mieli początkowo swobody w

głoszeniu swoich poglądów. Rok ten jest uznawany za początek działalności Kościoła Baptystów. Trzeba również wspomnieć o drugiej, niezależnie działającej od 1616 r. grupie, tzw. partykularnych baptystów, której przewodził Henry Jacob. W roku 1770 dochodzi do połączenia obydwu grup, a w roku 1891 powstaje w Anglii Unia Krajowa Zborów Baptystycznych.

W baptystycznej wspólnocie wyznaniowej obowiązuje ustroj kongregacyjny, tzn. że wszystkie unie baptystyczne jak również poszczególne zbory są autonomiczne i niezależne tak w strukturze organizacyjnej jak i doktrynalnej, mimo funkcjonowania od 1905 r. Światowego Związku Baptystów i od 1949 r. Europejskiej Federacji Baptystów. Te dwa związki łącznie ze sobą współpracują, a ich zasadniczym celem jest: „wspiera-

nie wspólnoty pomiędzy baptystami z całego świata”. Kościół Baptystów uznaje następujące ogniwa organizacyjne: punkt misyjny, placówka, zbor, okręg, unia krajowa zborów (Kościół), Europejska Federacja Unii Krajowych i światowy związek. Pomiędzy tymi ogniwami panuje tolerancja, nie ma formy rozkazu, istnieje forma pomocy, doradztwa. Nie można mówić więc o monolite poglądów całego Kościoła. Nawet w obrębie jednej unii czy okręgu dopuszczalne są różnice poglądów wśród poszczególnych zborów.

Kościół i zbory nie uznają żadnej widzialnej głowy Kościoła na ziemi. Jedyną głową Kościoła jest Jezus Chrystus. Uznają jedynie dwa urzędy w zborze, a to: starszy lub prezbiter i diakon. Stosowane przez niektóre zbory nazwy „kaznodzieja” czy „przewod-

niczący zboru” mieszczą się w tym podziale.

Baptysty unikają słowa „sakrament” zastępując je słowem „ustanowienia”, rozumiejąc przez to chrzest i Wieczerzę Pańską. Wszystkich członków obowiązuje chrzest dorosłych przez trzykrotne zanurzenie w wodzie. Wierzą, że nastąpi powszechne zmartwychwstanie i sąd ostateczny wszystkich ludzi (po którym nastąpi wieczne panowanie Chrystusa). W konsekwencji opowiadają się za nieśmiertelnością duszy, istnieniem miejsca kary (nie nazywają go piekłem), odrzucają czyszciec. Jak głosi jedna z najwcześniejszych konfesji baptystycznych członkowie Kościoła „mogą i powinni zbierać się, modlić, prorokować, łamać chleb i przeprowadzać wszystkie święte ustanowienia, nawet gdy nie ma wśród nich kaznodziei”. Jak widać, na-

wet mimo nieobecności kaznodziei Wieczerza Pańska jest ważna, a przyjmujący komunię otrzymuje chleb i wino od swojego sąsiada, którego wcale nie musi znać.

Najwcześniejszy ruch baptystów dociera do Ameryki Północnej, gdzie znajduje podatny grunt dla swojej działalności. W 1763 r. baptysty zaczęli działalność na Jamajce, w 1834 r. w Niemczech, w 1844 r. w Japonii, w 1867 r. w Rosji.

Do Polski dotarli praktycznie w roku 1850. Za datę powstania pierwszego zboru uważa się jednak dzień 28 listopada 1858 r., kiedy to Gustaw Alf wraz ze swoimi dziewięcioma współwyznawcami przyjął chrzest w Adamowie, gdzie założył też pierwszy zbor. W Polsce międzywojennej baptyzm zorganizowany był według przynależności narodowościowej wyznawców tworząc organizacyjnie dwa niezależne ugrupowania baptystów pochodzenia niemieckiego (Unia Zborów Baptystów Języka Niemieckiego) i baptystów pochodzenia słowiańskiego (Związek Zborów Słowiańskich Baptystów). Uznanie prawne Kościoła nastąpiło w Polsce Lu-

donowym aktem administracyjnym Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 5 maja 1946 r. Pierwsza nazwa Polski Kościół Ewangelicznych Chrześcijan Baptystów została w 1947 r. zmieniona z powodu wystąpienia z Kościoła Zborów Ewangelicznych i Wolnych Chrześcijan. Decyzją Dyrektora Urzędu ds. Wyznań z 30 października 1968 r. ostatecznie zatwierdzony został statut wewnętrzny Kościoła, zgodnie z którym naczelną władzą w Kościele jest Sobór, wykonawcą — Naczelna Rada Kościoła z prezesem na czele. Kościół utrzymuje instytucję charytatywną — dom starców.

Kandydaci do pracy kościelnej są szkoleni we własnym seminarium duchownym w Warszawie i na sekcji Teologii Ewangelicznej Ch.A.T. Kościół baptystów aktualnie prowadzi pracę w 9 okręgach, 57 zborach i przeszło w 88 placówkach. Wydaje miesięcznik „SŁOWO PRAWDY”.

Liczba wyznawców w ponad 140 krajach świata sięga 50 milionów ochrzczonych członków wyznania. Wraz z dziećmi i kandydatami do chrztu społeczność baptystyczna skupia około 100

milionów ludzi. Polski Kościół Chrześcijan Baptystów liczy około 7 tysięcy wyznawców, z czego połowę stanowią ochrzczeni członkowie.

W 1924 r. Józef Kuchnia z Nowego Sącza w mieszkaniu Katarzyny i Józefa Piaseckich przy ul. Kościuszki w Tarnowie odprawił pierwsze nabożeństwo ewangeliczne. Nie było to jeszcze nabożeństwo zboru baptystycznego, gdyż zbierająca się grupa 17 osób nie należała do żadnego wyznania religijnego w Polsce. Tak stan trwał do 1931 r., w którym to roku Andrzej Adamczyk jako przedstawiciel grupy zwraca się do centrali Związku Słowiańskich Baptystów w Łodzi z prośbą o włączenie grupy do społeczności baptystów. 19 grudnia 1931 r. z ramienia Związku Baptystów w Krakowie przybywa kaznodzieja A. W. Kurzawa i ta data uważana jest za datę powstania wyraźnie baptystycznego zboru w Tarnowie. Pierwsze nabożeństwa odbywały się przy ul. Piłźnieńska Brama 5 w mieszkaniu prywatnym Adamczyków. W roku 1934 zbor baptystów przeniósł się do dzierżawionego lokalu przy ul. św. Marcina 12 (obok huty szkła, obecnie ul.

Dąbrowskiego). Od roku 1941 do 1971 sala nabożeństw Zboru Baptystów mieści się przy ul. Kniewskiego 7.

W roku 1971 baptysty z Katedry, państwo Kaczówkowie, zakupują dla potrzeb zboru w Tarnowie budynek przy ul. Nowy Świat 46, gdzie zbor ma swoją nową siedzibę do dnia dzisiejszego. Zbor tarnowski należy do okręgu krakowskiego.

Od 4 lat zbozem kieruje kaznodzieja Ireneusz Skoczeń, absolwent seminarium teologicznego, który swój wolny czas poza pracą zawodową poświęca zborowi i pracy społecznej na rzecz miasta (np. organizuje prelekcje filmowe i odczyty poświęcone przeważnie problemom narkomanii).

Zbor tarnowski corocznie organizuje kolonie dla dzieci z domów dziecka i pochodzących z rodzin alkoholików za niewielką opłatą w atrakcyjnych miejscowościach. Tym odcinkiem pracy kieruje członkini rady zborowej — Irena Kmiecik. Zbor tarnowski liczy 45 członków zarejestrowanych i około 50 synpatyków.

TADEUSZ MĘDZEŁOWSKI

TEM 6, sierpnia 1989